Carduelis

Revista Clubului Ornitologic CPN Scatiii, sucursala a SOR, club Darwin Anies; nr.13, decembrie, 2007

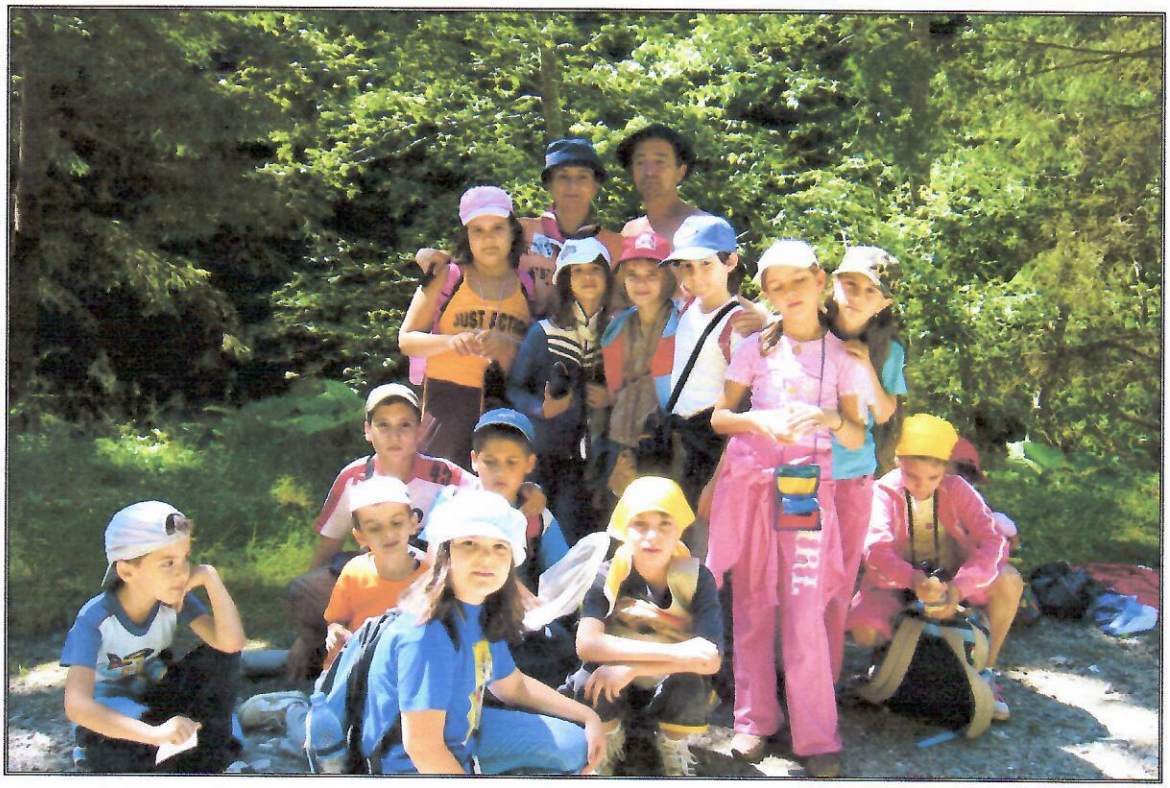

Foto: Attila Gyorgy- „Cocoşar la...budincă de mere"

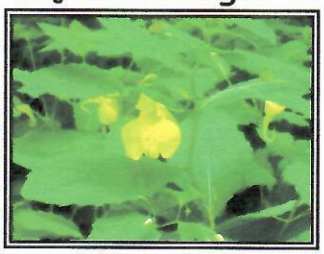

LOCURI DIN INIMĂ

Toamna se aşază iar tăcută peste sufletul şi amintirile noastre. Dincolo de norii mohoraţi ai Bucureştiului a rămas un petic de senin-mărturie a verii toride care s-a stins încet. Atunci, la început de vară, ochii noştri de citadini grăbiţi abia reuşeau să cuprindă între genele întunecate lumina blândă din Valea Anieşului. Acolo am trăit o săptămâna de vis, o poveste adevarată petrecută din nou după 7 ani. O trupă de 14 cercetaşi-LICURICII Şcolii 307 din Bucureşti au abandonat pentru o săptămână telefonul mobil şi comanda televizorului pentru a învăţa să desluşească glasul greierilor, de cel al cosaşilor, foşnetul vântului prin crengi, de apa Anieşului rostogolindu-se vijelioasă peste pietre.

Au descoperit cu mirare că poți trăi fără Coca Cola sau Hamburger şi că există la Cabana familiei Negruşer un fel de gastronomie netrecută în cărți : cea a mâncării gătite cu sufletul şi un fel de ospitalitate nescrisă în tomurile de bune maniere. Au reuşit să fie fericiți cum nicăieri nu au fost şi au simțit în fiecare clipă, prietenia adevărată a unui suflet mare, de Rătăcitor, al unui veşnic îndrăgostit de natură: învățătorul, Ilie Hoza.

Poate că aceşti copii nu vor deveni toți ornitologi, sau botanişti, sau pădurari, dar sigur e că de acum înainte nici unul dintre ei nu va mai trece nepăsător pe lângă firul ierbii aplecate de vânt sau pe lângă fluturele « Ochi de păun » fără să le admire splendoarea. Şi nu se vor mai teme de întunericul nopții, căci vor căuta lumina stelelor. Vor avea curajul să răstoarne cu burta în sus brotăcelul auriu pentru a-i cerceta coloritul. Vor şti mereu că "Salvia lipicioasă" e o frumoasă plantă

ascunsă în umbra pădurii şi nu vor uita că "Slăbănogul"are un interesant mecanism de diseminare, prin...împuşcare!

Dar, mai presus de toate aventurile expediției noastre am simtit FLOAREA RARĂ a RĂBDĂRII şi RESPECTULUI din partea tuturor celor pe care i-am întâlnit. Ne-ați facut pe toți să ne simțim importanți, cu firescul ZÂMBETULUI, PRIVIRII şi GESTURILOR DE OSPITALITATE pentru care vă rămânem mereu recunoscători. Am înțeles că aceste locuri binecuvântate cu atâta frumusețe păstrează vie spiritualitatea lui Rebreanu prin oameni încă plini de flacăra inconfundabilă a mândriei de a te fi născut aici, la Maieru. Omagiul nostru Domnului Profesor Ursa care într-o oră târzie de august ne-a vorbit cu inima despre ce înseamnă să trăieşti la înălțimea trecutului acestor locuri.

Să fi fost oare îndemnul Eternului Dascăl adresat elevilor lui din prezent care sunt poate prea grăbiți, poate prea puțin aplecați spre lumea dinlăuntru şi prea nerăbdători să o atingă pe cea de departe ???

Înv. Emilia Cârstocea
3 octombrie, 2007, Bucureşti

Ochiu' boului

Ca oricare gospodar care locuieşte "la curte" şi nu are încălzire centrală, fac şi eu focul la sobă dar, pentru trebuşoara asta trebuia să despic butucii, rânduiți frumos sub şopron. Era vreme de moină, zăpada murdară de praf începea să se înmoaie sub soarele molatec, strălucitor ca o boabă de argint uitată pe cerul spălăcit...

Începusem să deretec locul lângă şopron, pentru că tavanul era prea scund şi n-aveam loc să dau avânt toporului, atunci când, după îndelungă chibzuială, hotăram locul loviturii: dacă butucul avea nod, dacă fibra lemnului era răsucită ca la carpen, dacă era prea gros, dacă...Aveam lemne bune: fag, ştejar şi ceva carpen, aduse tocmai de la munte dar, mai erau şi câțiva butuci nevrednici, sfredeliți de carii, plini cu rumeguş din care, din când în când, mai cădea câte o larvă rebegită, aproape congelată şi pe care o dădeam la o parte cu tăişul toporului, să n-o decapitez!

După o vreme, las toporul şi mă aşez pe un butuc - mai într-o parte - să-mi trag sufletul şi, o țigară...când, țup! țup! coboară un păsărel mititel cât o nucă, ruginiu-bălțat la culoare şi cu un ciot de codiță înfiptă obraznic, în sus...A cules o bucățică de larvă şi, zvârrr! pe gard, să-şi ia gustarea. Coboară iarăşi, mai înhață o bucățică şi - fugi! Păi, dacă-i pe-aşa, hai să-mi servesc oaspetele după cum se cuvine: las

ţigara şi încep să stivuiesc lemnele despicate, alegând larvele risipite printre aşchiile din jurul butucului şi le aliniez frumos, pe butuc. Erau destule: şi mai mici, şi mai mari - cu totul vreo zece bucăţi. Mă retrag iarăşi pe butucul meu şi, aştept. Nu trece mult şi, zbârrr! musafirul înaripat aterizează pentru o frântură de clipă, ia o bucăţică şi, înapoi, pe gardul aflat la câţiva paşi. Înghite, îşi şterge cioculeţul pe un leţ, se foieşte în loc, se uită la mine, ţârâie sonor, de-am şi tresărit: n-aveam sonerie la poartă, iar plonjează, iar mai fură o delicatesă, iar se duce pe gard. Cu coada ochiului număram larvele care începeau să se împuţineze, întrebându-mă: oare, unde încap atâtea, în mogâldeaţa aia de păsărică? Se vede că mai încăpeau! La tura următoare, păsărelul n-a mai zburat cu prada-n cioc ci, a rămas la masă, pardon, butuc! înghiţind metodic trataţia mea, până la ultima larvă - cea mai dolofană! După care s-a înfoiat, s-a scuturat, şi-a prelins penele la locul lor, mi-a acordat o privire cât un bob viu de mei, s-a instalat pe gard şi mi-a oferit un recital de mulţumire.

- Hai, mai repede cu lemnele alea, că se stinge focul ! mă strigă soţia din prag.

Păsărelul, speriat probabil de intervenţia soţiei, şi-a luat zborul şi dus a fost prin cele cotloane cu vreascuri din grădiniţă. Era un ochiu-boului, (*Troglodytes troglodytes L.*).

Biolog Ştefan Ciurescu
Focşani, 30 Octombrie 2007

Piţigoiul cizmar

Toamnă aurie, cu cer înalt, vioriu. Soarele-i încă darnic şi daureşte frunza ruginită a fagilor, în vreme ce mestecenii par nişte făclii galbene, fremătătoare, în boarea de vânt care mângâie Valea Milcovului...

La îndemnul tânărului meu prieten căruia i-am lăsat "moştenire" grija ariilor protejate, l-am însoţit la bunica lui din Mera - sat frumos aşezat pe Milcov, unde se află pe un mic platou - singura ctitorie a Cantemireştilor - Mânăstirea împrejmuită cu ziduri de cetate...

- Nu mergem după ghebe? mă ispiteşte Gândăcelul Silviu. "Gândăcelul" l-am alintat eu, datorită mişcărilor vioaie ca ale unui gândac; în plus, Silviu este brunet, cu un cap rotund ca o bilă, ochi zglobii şi un puf de mustăcioară...bălaie !

- Mergem...oftez eu, cu gândul că trebuie să renunţ la tihna de sub bolta de viţă, unde mă delectam cu un tulburel de "nohan"- sau, "fragă", cum i se mai spune - şi care, îmi aminteşte de copilăria din casa bunicilor, de la Bucureşti...Mergem...

Am ieşit prin grădină şi am traversat apa puţină a Milcovului, atât de puţină încât, Vasile Alecsandri ne îndemna, pe vremuri, "să-l secăm dintr-o sorbire"! Într-adevăr, albia Milcovului a fost deviată şi nu mai este graniţă prin mijlocul Focşanilor. "Focşani" la plural, deoarece erau Focşani Moldoveni şi Focşani-Munteni. Totuşi, acum doi ani, Milcovul a făcut prăpăd: a rupt maluri şi drumul judeţean, a luat cu el poduri, a inundat case şi grădini, a înecat orătănii...Acum, apa se prelinge pe prundişul lustruit,

adâncă "până la genunchiul broaştei" încât, nici nu mă mai deranjez să calc din piatră-n piatră. Deabia mai clătesc, bocancii !

Urcăm pe coasta domoală cu livezi de meri şi de prun, ajungem sub poala pădurii şi începem căutatul ghebelor. Cam târziu! Au fost alţii, mai harnici, sau mai pofticioşi înaintea noastră. Totuşi, "cine caută, găseşte!" aşa că, având norocul să găsesc o cioată împodobită cu o cunună de ghebe proaspete, am umplut o trăistuţă, m-am lenevit şi mi-am spus că, "mi-ajunge"! Silviu - nu! "las'că ştiu eu, un loc..."
- Bine...du-te! Uite, eu m-aşez colea şi te-aştept. Ochisem eu mai înainte un dâmbuleţ smălţat cu flori înmiresmate de cimbrişor, străjuit de o tufă de măceş - numai bună pentru un pui de somn. M-aşez gospodăreşte după ce am îndepărtat câţiva scaieţi, având soarele în spate iar în faţa mea, dincolo de turla Mânăstirii - care răzbea printre nucii seculari - Măgura Odobeşti. Localnicii îi pun, pur şi simplu, "Măgura", deoarece alta ca ea, nu mai este: de la Odobeşti, până la Vidra, în stânga "Drumului Vrancei " (DN-2D) te însoţeşte cale de 40 de km, cu cei ai săi 1000 de metri altitudine, zimţuiţi în zece "titile" - vârfuri, de altfel, domoale. În funcţie de direcţia din care o priveşti, înfăţişarea i se schimbă până-ntr-atâta că i se mai spune şi "Măgura cea cu o mie de feţe".

M-aşez, deci, cu geanta sub cap, traista cu ghebe - alături, îmi potrivesc credincioasa mea pălărie decolorată de soare şi de ploi, lustruită de răşină şi afumată de fumul stânelor - pe ochi, lăsând doar o dungă de vedere spre Măgură şi spre tufa de măceş, cu boabe sângerii. Toropit de aroma cimbrişorului, mângâiat de soarele molatec şi îndestulat de nohanul bunicii - am aţipit... şi-am început să visez:...se făcea că venise Gândăcelul şi,

de necaz că nu găsise ghebe, voia să-mi lege şireturile de la bocanci, să nu mai pot pleca. Prin somn, totuşi, am simţit că nu este vis ci, realitate. Realitate sau vis - ce contează! Mi-era lene să mă opun: n-are decât să le lege! De la o vreme am început să mă alarmez: ce naiba face acolo, de durează atât? Intrigat, deschid numai un ochi şi, nevenindu-mi să cred ochiului, îl deschid şi pe celălalt. Şi, ce-mi văzură ochii? Un piţigoi măricel şi borţos, instalat pe vârful bocancului drept, se opintea de mama focului să-mi desfacă şiretul! mai aluneca, se ajuta dând din aripi dar şiretul nu-l lăsa din cioc! Chiar reuşise să-l dezlege... un capăt atârna moale, celălalt capăt era scuturat cu îndărătnicie... Băăă! Chiar vrei să mă descalţi?

Un hohot de râs m-a ridicat în capul oaselor: Silviu urmărise scena de la distanţă şi nu mai rezistase. Burtică galbenă zburase speriată, lăsându-mi un mic suvenir pe vârful bocancului.

Biolog Ştefan Ciurescu,
Focşani, 30 Octombrie 2007

Cronici de tabără autumnală

Tabăra şi expediţia de vară, una din acţiunile importante din cadrul proiectului "Laborator Floral", programată pentru august s-a transformat în tabăra de toamnă de la jumătatea lui octombrie. Poate e mai bine aşa, când se numără toamna, bobocii de păsări care pornesc în lungi călătorii, sau cei care rămân să rabde omătul şi frigul de aici, ori cei de crizantemă care rezistă în grădină până la primul îngheţ de iarnă. În cele 3 zile de tabără, zece florărese şi doi grădinari din clasa a V-a, însoţiţi şi pregătiţi de învăţătorii Constantin Berende şi Ilie Hoza au participat la activităţi captivante şi instructive, împiedicate uneori de vremea capricioasă instalată pe valea Anieşului. La Cabana "Ana", familia Negruşer şi bucătăreasa Uca Strâmbu ne-au oferit însă adăpost, mâncăruri delicioase, muzică şi distracţie naturalistă. De la tabăra de toamnă (12/14 oct.) din zona montană, expediem pentru toţi prietenii naturalişti câteva date de observaţie din teren.

Meteo: cer înnorat şi rece, burniţă, 8/10 gr. C, duminică luminoasă, dar vântoasă /12/14 C, vânt rece de 4 grade pe scara Beaufort. Iată speciile de păsări observate la faţa locului, la care adăugăm şi numele lor ştiinţific pentru o bună învăţătură în limba latină!

Bine să fii numărat mai mult de 50 piţigoi mari (*Parus major*), 5 piţigoi suri *(Parus palustris*), 3 piţigoi de munte *(Parus montanus*), vreo 20 piţigoi de brădet (*Parus ater*), 2 piţigoi albaştri şi zurlii (*Parus caeruleus*), 5 piţigoi codaţi (*Aegithalos caudatus*); apoi o mierlă de apă sau

pescărel negru, adică (*Cinclus cinclus*), 2 bărbătuşi de mierlă neagră (*Turdus merula*), 11 sturzi cântăreți (*Turdus philomelos*), întârziați pe geana pădurii, 7 auşei mici, zburliți şi sprâncenați (*Regulus regulus*), o brumăriță de pădure (*Prunella modularis*) solitară, trei pănțăruşi, împărătuşi (*Troglodytes troglodytes*), numiți şi ochiu'boului din cauza...mărimii lor! Şi iară, 16 presuri galbene, 5 coțofane, 2 ciori grive, 2 corbi, 4 gaițe, cârâituri de alunari, vreo 3, din auzite! Zboruri scurte şi agitate de cinteză (*Fringilla coelebs*), când pe sub cetini țepoase, când în cruciulițele din vârfurile molizilor ce îngrădesc cabana, să tot fi fost 80/90 de pliscuri ciripitoare. Pe coasta pietroasă, o duzină de sticleți, verii lor colorați se leagănă pe capitule tubiflore de scaieți, iar prin crengi verzi de arin negru, care ancorează malul pârâului au trecut bâzâind pe şopoteşte, bodogănind în păsăreşte, 3 cârduri de scatii, (*Carduelis spinus*); ia să vedem, un pic de matematică !...3 x 14=?...adică, 3 x 10 + 3 x 4, păi...30 + 12, face 42 ! Bravooo ! Ceva mai sus, pe Valea Secii, pe trunchiuri şi crengi de fag, ologite de securi câteva ciocănitori pestrițe (*Dendrocopos major*) şi o ghionoaie verde *(Picus viridis*) bat toaca în tandem. Mai sus, mai departe un şorecar (*Buteo buteo*) face roți de văzduh.

Câțiva fluturi cu aripile zburate, un *Inachis io* (păun de zi), o *Vanessa atalanta* (vulcan sau amiral), câțiva tăuni (*Vespa crabro*) pe câte-un putregai însorit, câteva regine de bondar pietros (*Bombus lapidarius.*) ce vor fi întemeietoarele coloniei din vara viitoare, amorțite pe ceasurile florale ale scaiului pitic (*Carlina acaulis*), pudrate de primele brume subțiri. Câteva flori (păpădie- *Taraxacum*, țintaură-

Centaurea, salvie de pădure-*Salvia verticilata*, urzicuțe-*Stachys, Lamium album*) ferite de arsura brumei, își mai arată palide petale și anemice culori pe sub liziere subțiri de făget. La cioatele cu bureți am găsit doar ghebă pucioasă (*Hypoloma fasciculare*)...ne-am pus pofta-n cui! Ș-am mâncat spre seară, ciulama de...pui! Ne iertați, frați păsărari ?!

Cu speranța, că aventura nu se va termina aici, ne gândim la o tabără de primăvară, spre a avea sub streașini, lăstuni, iar la balcon cuiburi de rândunici!

Cronici ultrascurte din noiembrie

Noiembrie cu omăt și...rugină

Mulțam la prieteni, pentru faine veşti ornitho...din păcate noi, în nord, suntem mai săraci, mai trişti; în 5 ale lunii a nins pe măgură, iar în 7 şi în vale; ieri şi azi a lapoviţat; mai mult am ghicit, decât am văzut, printre ceţuri şi nori aburoşi, cârduri mari de cocoşari şi sturzi de vâsc (*Turdus pilaris & viscivorus*), stoluri mărunte de cinteze, două cete mici de scatii în arborii/thuya din grădini şi laricea din parculeț; tot aici 2, 3 sticleți (*Carduelis carduelis*) şi pițigoi certăreți (*Parus caeruleus, major, palustris, caudatus);* un "sughiț" - hic! hic! hîîc! de ciocănitoare pestriță îngânată de-un fluierat subțire de ghionoaie *viridis* în acelaşi nuc ce-a mai păstrat câteva nuci în găoacea cojilor înnegrite de brumă...şi peste vârful căruia a trecut fantoma unei aripi de şorecar.

În grădina din faţa casei printre curmeie de viţă de vie şi cîţiva struguri stafidiţi, ghiciţi? Un *"Turdus iliacus"*, (sturz de vii) uşor de recunoscut după sprânceana largă albă, spaţiul "submustacian" de aceeaşi culoare şi laturile corpului colorate în roşu-ruginiu...hop! ţop!...încă unul scormonind printre rugii zmeurului de casă. Mi se pare că şi pe sus a trecut un cârd de « vieri », le-am întrezărit printre fulgi răzleţi, aripele sure cu subsuoară ruginie...

Cinteze de iarnă

Bună înserare de la Anieş...

Dimineaţă rece; - 5 gr.C, vânt 5gr.B; cer senin spre sud - dinspre nord, ninsoarea împinsă de viscol pe firul văii, s-a aşezat, pe la amiază, peste sat.

Dupa amiază au sosit primii năvălitori; cinteze de iarnă (*Fringilla montifringilla)* în penaj internupţial; guşă şi brâu portocaliu (mai pronunţat la bărbăţuşi), căpşoare gri, tivite cu două frâuri negricioase. Câteva cârduri de vreo 30/40 zburătoare au poposit pe haturi cu buruieni şi scaieţi; la câţiva metri de mine, trei bărbăţuşi ciuguleau seminţe de urzici! Printre ele şi cinteze

văratice. Cântecele neliniştite; tslit ! slit-slit ! pe tulpinițele de cătuşnică, bătute de semințe, care se îndoaie sub greutatea lor. Un semnal de alarmă: yek! tyek! kwit-kwit! emis de şeful de trib,

cocoțat în vârful nucului, dezbrăcat de frunze, a ridicat tot cârdul în aer, care a dat doua rotocoale strânse, pe dupa pomii din livadă şi s-a aşezat... în acelaşi loc!

Alte zburătoare prin ninsoare: două cârduri de cocoşari, doi mugurari, doi corbi, pițigoi mari...despre ele într-o altă scrisoare!

O seară caldă la...gura sobei cu poveşti ornithologice şi o săptămână viitoare cu mulți oaspeți de iarnă!

Ceață de vis păsăresc

Mulțumiri lui Florin pentru faine observații ornitho. La noi, la Anieş, din cauza condițiilor meteo capricioase; ba ninsoare, ba frig, până la - 10 grade, ba norat şi calduț (+ 5/6 grade) cu ploaie mărunțită-n fulgi, e sărăcie...aviară. Ne putem considera norocoşi, dacă întâlnim vrun cârd de cocoşari zăpăciți, o pană de şorecar, gaițe scandalagioaice la furat de nuci, pănțăruşi...invizibili, mici la stat, da' tari în glas, pițigoi codați în caravane zburătoare, ciocănitori (în)verzi(ite) de ciuda timpului molâu, câteva cinteze *montifringilla*, ciucite de ploaie în compania suratelor de vară...o umbră de şorecar încălțat?! Toți ochii din curtea scolii s-au înălțat! Oare ce vede dascălul Păsărilă? Nimic...e ceața visului! Nu-i bai, mâine la cele 2 ore de opțional "Micul ornito", voi învăța, împreună cu elevii clasei a III-a B, despre Păsările paradisului !!!!

Evaluarea impactului antropic asupra avifaunei din Valea Anieşului (Parcul Naţional Munţii Rodnei, Rezervaţie a Biosferei)

Introducere.

Păsările sunt indicatori ai stării de sănătate a ecosistemelor, oferind informaţii supra structurii şi funcţiei ecosistemului, motiv pentru care în studiul de faţă a fost aleasă această grupă de faună, în vederea monitorizării impactului antropic pe termen îndelungat. Alt considerent care a stat la baza acestui program de monitorizare, este şi faptul că Munţii Rodnei a fost declarat ca sit de importanţă avifaunistică Natura 2000, declarat pe baza Directivei Păsări 79/409 CEE şi pentru care se va propune şi implementa o serie de obiective specifice reţelei Natura 2000.

Asociaţia Eco Rodna, prin clubul de elevi Darwin, Scatiii din Anieş au demarat o acţiune de monitorizare a faunei de păsări din Valea Anieşului, zona sudică a Parcului Naţional Munţii Rodnei, înregistrând o serie de date privind impactul antropic asupra acestora. Acţiunea este conformă Planului de Management al parcului şi s-a realizat în cadrul proiectului "*Participarea tinerilor la managementul Parcului Naţional Munţii Rodnei*", finanţat de către Iniţiativa Darwin (UK).

Material şi metode

Ca metodă de cercetare, s-a utilizat observaţia directă asupra speciilor de păsări de-a lungul unor transecte (300 m) în habitate de lizieră de pădure şi vale (Valea Anieşului). Aceste transecte au fost marcate cu vopsea în teren: Blidăreasa şi Între Anieşe, ridicându-se şi puncte cu GPS-ul.

S-au notat speciile de păsări observate de-a lungul transectului şi numărul de indivizi din fiecare specie. De asemenea, s-au colectat date privind impactul antropic în zona transectelor: tipurile de activități umane derulate în zonă, numărului de oameni prezenți, numărul de maşini şi încărcătura lor etc. Aceste date au fost cuantificate şi estimat gradul impactului antropic existent, urmând ca în viitor să se continue monitorizarea spre a se putea compara rezultatele.

Cele două suprafețe de probă, în care s-a delimitat transectele, s-au ales în funcție de gradul de impact uman vizibil în teren, astfel în zona Blidăreasa există o stație de concasare a marmurei şi o intensă activitate de transport pe drumul rutier de-a lungul Văii Anieşului; ce-a de-a doua zonă de monitorizare a fost aleasă în locația Între Anieşe, unde există o activitate umană mai redusă.

Speciile de păsări s-au identificat cu ajutorul binoclului sau cu ajutorul recunoaşterii limbajului sonor al acestora. Acțiunile de monitorizare în teren au fost coordonate de către ornitologul Hoza Ilie. Membrii echipei de monitorizare, clubul Darwin din Anieş (ONG, Scatiii, sucursala a S.O.R.) sunt elevii Şcolii Generale „Iustin Ilieşiu" din Anieş. S-a folosit ghidul speciilor de păsări din România.

În vederea derulării unei monitorizări precise, s-a respectat protocolul de monitorizare a avifaunei, precum şi fişa de evaluare a impactului antropic, realizate de către echipa de implementare a proiectului Darwin.

Pentru fiecare activitate umană prezentă în zona de studiu s-a propus un anumit nivel al gradului de impact, acestea însumându-se în finalul fiecărei fişe de evaluarea a gradului antropic completate. Datele colectate se doresc a sta la baza unui program de monitorizare pe termen îndelungat.

Rezultate şi discuţii

Valea Blidăreasa, afluent al Văii Anieşului şi Între Anieşe se află în partea sudică a Parcului Naţional Munţii Rodnei, pe Valea Anieşului (fig. 1).

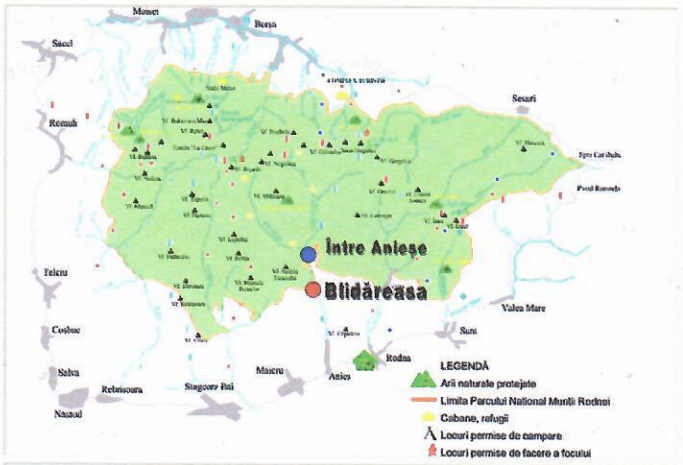

Fig. 1 Localizarea punctelor de monitorizare

S-au desfăşurat două acţiuni de monitorizare a faunei de păsări în zonele de probă alese, una în perioada aprilie, iar cealaltă în octombrie 2007.

În zona Blidăreasa, s-au identificat 34 de specii de păsări şi 202 de exemplare (fig. 2), iar în zona Între Anieşe, 31 de specii cu 140 de exemplare (fig. 3). În ambele habitate investigate, dominante sunt speciile *Fringilla coelebs* (cinteza) şi *Parus major* (piţigoiul mare). Datele colectate în cele două campanii de monitorizare sunt prea puţine pentru a ajunge la o concluzie obiectivă privind impactul uman asupra avifaunei locale.

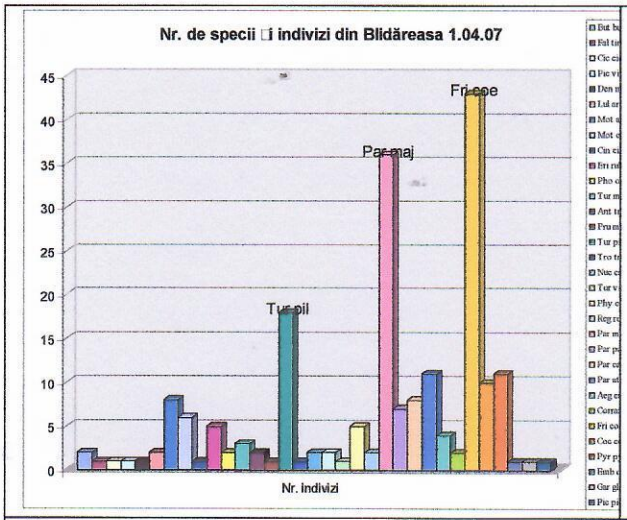

Fig. 2 Avifauna din Blidăreasa (2007)

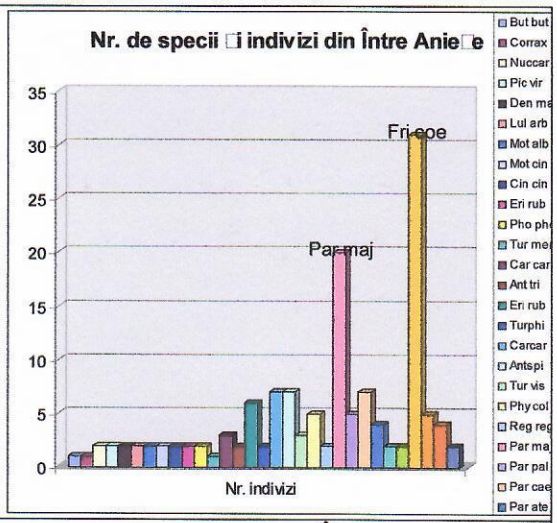

Fig. 3 Avifauna din Între Anieşe (2007)

În ceea ce priveşte gradul de impact, acesta a fost cuantificat în modul următor (tabel 4).

Tabel 4. Cuantificarea gradului de impact antropic în zona Blidăreasa şi Între Anieşe

Activitatea	Gradul de impact (puncte)
Activități umane în transect	2
Activități umane în apropierea transectului	1
Lipsa activității umane	0
Autovehicule peste 5 tone	3
Autovehicule între 2- 5 tone	2
Autovehicule sub 2 tone	1
Lipsa autovehiculelor	0
Oameni prezenți peste 10	4
Oameni prezenți între 5-10	3

Oameni prezenți între 3-5	2
Oameni prezenți între 1-3	1
Lipsa oamenilor	0
Exploatare forestieră	3
Exploatații carieră calcar	3
Construcții	3
Transport	2
Apicultură	2
Pescuit	1
Cules ciuperci, plante medicinale	1
Lucrări agricole	2
Lipsa activității umane	0

În suprafața de probă Blidăreasa s-a înregistrat un impact antropic de 24 puncte, iar în zona Între Anieşe de 11 puncte. Datele au fost cuantificate pe baza fişei de evaluare a impactului acitvităților umane completate de către clubul de elevi. Din aceste date rezultă că în primul sit, Blidăreasa, activitatea umană este mai intensă decât în zona Între Anieşe, predominând activitățile de prelucrare a marmurei, exploatări forestiere, transport rutier intens cu maşini de tonaj mare, circulația unui număr mare de oameni în zonă.

Programul de monitorizare a avifaunei şi evaluare a gradului de impact asupra acesteia va continua în viitor prin implicarea activă a Asociației Eco Rodna şi a clubului ornitologic de la Anieş, prin replicarea acestui sistem şi în alte locații ale Parcului Național Munții Rodnei.

Bibliografie

- Hoza I., 2007: Baza de date privind ornitofauna Parcului Național Munții Rodnei (date nepublicate), 150 specii, Administrația Parcului Național Munții Rodnei;
- Filipaşcu A., 1966: Contributions la connaissance de l'avifaune de la région sud-est des Monts Rodna (Massif Ineu), Travaux du Muséum d Histoire naturelle « *Grigore Antipa* « , vol. VI, p. 275-318, Bucureşti
- Filipaşcu Al., 1959: Contribuții la cunoaşterea avifaunei Munților Rodnei, Teză de stat, Cluj Napoca;
- Meruțiu V., 1905: Munții Rodnei, Bul. Soc. Rom. Geogr., an XXVI, Bucureşti, pg 234
- Munteanu D., 1999: Păsările din România şi Europa, determinator ilustrat, versiunea românească a Hamlyn guide - Bertel Brunn, Hakan Delin, Lars Svensson (Edit. Hamlyn), Octopus Publishing Group Ltd., London, pg. 320.
- www.parcrodna.ro (Planul de management al Parcului Național Mun□ii Rodnei).
- www.scatiii.ro - situl clubului ornitologic Scatiii din Anieş

Biolog, Claudiu Iuşan[1], înv. Ilie Hoza[2]

[1] Administrația Parcului Național Munții Rodnei, iusan2000@yahoo.com, Tel. 0742 886 962, Fax: 0263 377 181

[2] Scatiii Anieş, yveshoza@yahoo.com, tel. 0762 861043

Hieraaetus pennatus în Munții Rodnei

În 11 august aflându-mă în compania a trei naturaliști belgieni, cu ocazia unui proiect naturalist întitulat „Parfum de plante rare în Maramureş şi Munții Rodnei" am observat în zona lacului Lala Mare, (vf.Ineu) un exemplar de acvilă mică (*Hieraaetus pennatus*). Am remarcat că specia are silueta şi mărimea unui şorecar, aripile lungi şi înguste cu 6 degete, coada lungă cu capătul tăiat drept. Zbor rapid cu traiectorie dreaptă si planări lungi. Exemplarul, un juvenil in fază deschisă a trecut la mică înălțime - am remarcat penele gălbui de pe piept şi încheietura aripii. După o jumătate de oră, acestuia i s-a adăugat un exemplar matur, cu penajul ventral ocru-galben, care apoi a plonjat sub observatori, prezentând dungile de culoare brun-deschis de pe spate şi "luminile de poziție" de la umerii aripilor.

Nu există informații privind existența speciei în partea estică a Parcului Național Munții Rodnei. Nu s-a efectuat o evaluare privind răspândirea acestei specii pe teritoriul României, numărul perechilor clocitoare - foarte relativ !- fiind estimat la 30-80 de perechi, de aceea observația poate fi interesantă pentru ornitologii interesați de răpitoare diurne. Acvila mică este o specie migratoare, deci oaspete de vară şi iernează în Africa.

Din lista speciilor a caror conservare este prioritara in Romania (73 sp.) am extras speciile de interes conservativ din PNMR (34 sp.)

1. Acvila mica - *Hieraaetus pennatus* –Booted Eagle
2. Ausel sprancenat - *Regulus ignicapillus* – Firecrest
3. Boicus - *Remiz pendulinus* – Penduline Tit
4. Brumarita de stanca - *Prunella collaris* – Alpine Accentor
5. Ciocanitoare de gradini - *Dendrocopos syriacus* – Syrian Woodpecker
6. Ciocanitoare de munte - *Picoides tridactylus* – Three-toed Woodpecker
7. Ciocanitoare de stejar - *Dendrocopos medius* – Middle Spotted Woodpecker
8. Cius - *Otus scops* – Scops Owl
9. Cocos de mesteacan - *Tetrao terix* – Black Grouse
10. Codobatura de munte - *Motacilla cinerea* – Grey Wagtail
11. Cojoaica de padure - *Certhia familiaris* – Treecreeper
12. Corcodel mic - *Tachybaptus ruficollis* – Little Grebe
13. Cristel de camp - *Crex crex* – Corncrake
14. Cuc - *Cuculus canorus* – Cuckoo
15. Cucuvea - *Athene noctua* – Little Owl
16. Ghionoaie sura - *Picus canus* – Grey-headed Woodpecker
17. Ghionoaie verde - *Picus viridis* – Green Woodpecker
18. Grangur - O *riolus oriolus* –Golden Oriole
19. Mierla gulerata - *Turdus torquatus* – Ring Ouzel
20. Muscar gulerat - *Ficedula albicollis* – Collared Flycatcher
21. Muscar mic - *Ficedula parva* – Red-breasted Flycatcher
22. Pescaras albastru - *Alcedo atthis* – Kingfisher
23. Pescarel negru - *Cinclus cinclus* - Dipper
24. Pitigoi codat - *Aegithalos caudatus* – Long-tailed Tit
25. Pitigoi sur - *Parus palustris* – Marsh Tit
26. Presura de stuf - *Emberiza schoeniclus* – Reed Bunting
27. Sfrancioc cu frunte neagra - *Lanius minor* – Lesser Grey Shrike
28. Sfrancioc rosiatic - *Lanius collurio* – Red-backed Shrike
29. Silvie de camp - *Sylvia communis* – Whitethroat
30. Silvie de zavoi - *Sylvia borin* – Garden Warbler
31. Silvie mica - *Sylvia curruca* – Lesser Whitethroat
32. Silvie porumbaca - *Sylvia nisoria* – Barred Warbler
33. Soim calator - *Falco peregrinus* – Peregrine
34. Sturz cantator - *Turdus philomelos* – Song Thrush

Nb. Sursa situl www.sor.ro

Mesajul micului ecologist

În munte, zăpada-i înaltă de-un metru
La noi balta-i lungă de un kilometru,
În munte sunt brazi zâmbind triumfal
La noi e-o pădure de-un gri infernal.

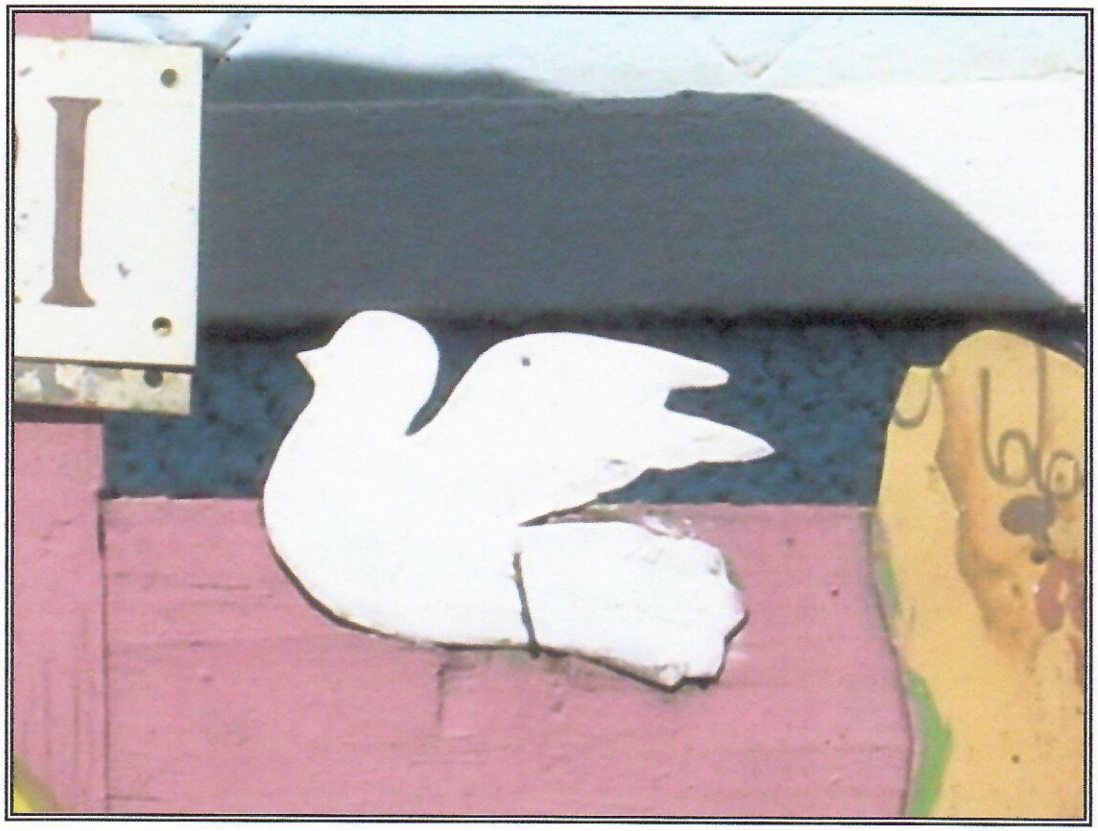
În munți zboară şoimi tăind infinitul
La noi numai ciori croncănindu-ne timpul,
În munți sunt covoare de muşchi şi de cetini
La noi sunt doar preşuri de hârtie şi PET-uri.

Haideți colegi cu toți să zâmbim
Şi-un munte de bine la noi să clădim.
Haideți cu toții cu mic şi cu mare
Pădurea cea verde s-o-ntindem spre mare.

Dați mâna acum cei mari şi cei mici
Ca trilul de păsări să rămână aici.
Căci numai aşa Domnul cel mare
Va muta şi-nspre noi ale iernii hotare.

Ioana Corduneanu, clasa a VI-A, Liceul Teoretic Nicolae Iorga, Botoşani

Redactori: înv. Emilia Cârstocea, biolog Ştefan Ciurescu, eleva Ioana Corduneanu, înv. Ilie Hoza, biolog Claudiu Iuşan.

Fotografii: prof. Constantin Corduneanu, prof. Attyla Gyorgy, , înv. Ilie Hoza, biolog Ovidiu Manci.

Redacția, colaboratorii şi scatiii din Anieş vă urează:

La mulți ani cu sănătate
şi de aripi s-aveți parte!